

foto © hugo casaer

schilderij A. Stallaert (ca. 1590-1657/58) O.L. Vrouw zendt een Engel naar Elisabeth van Hongarije om haar te vragen een Kerk te bouwen in Brabant

Slotviering 775 jaar O.L. Vrouw Alseberg
zondag 2 december 2018 onthaal vanaf 10u45 in de Hertogelijke Kerk te Alseberg

Alle info over het programma 775 jaar O.L. Vrouw Alseberg op www.kerknet.be/zone-alseberg

RECEPTIE

Na de viering biedt de Parochieploeg u gaarne een hapje en drankje aan in de kerk.

Gelieve uw GSM uit te zetten om de stemming in de kerk niet te verstoren. Dank U.

Voorwoord

Vandaag sluiten wij samen het mooie jubeljaar 775 O.L.Vrouw kerk te Alseberg af.

De kerkfabriek wenste bij deze verjaardag 1243-2018 veel aspecten van onze Hertogelijke kerk te belichten en zich te richten tot iedereen zoals omschreven in het goedgekeurd kerkenplan voor onze gemeente.

Wanneer u het hele programma nog eens overloopt (zie [www.kerknet.be/zone Alseberg](http://www.kerknet.be/zone%20Alseberg)) kan u met ons vaststellen dat vele verenigingen en vrijwilligers zich hiervoor succesvol mee hebben ingezet. Pastoraal is dit zeker te koesteren in de toekomst.

Onze kerk is een parel in de Zennevallei. De kerktoeren is een echt herkenningspunt in het landschap. Direct na de bouw van de eerste stenen kerk en nog meer vanaf 1242, na de schenking van het miraculeus beeld van Maria, ontwikkelde zich een bijzondere devotie. Alseberg werd door de eeuwen heen een bedevaartplaats.

Onze kerk behoort tot het materieel en immaterieel erfgoed. Gewijd in 1243 kreeg zij een religieuze en maatschappelijke betekenis. De bevolking en de parochieherders, pelgrims en bedevaarders, edellieden, prinsen en vorsten droegen bij tot de realisatie, uitbreiding en restauratie van onze kerk. Vandaag is zij ook een toeristisch trefpunt.

Iedereen van ons hier aanwezig kan de viering vandaag op zijn manier beleven, gelovig of niet, in gebed of mijmering, met religieuze, historische of humanistische aandacht.

“Uw liefde is leven gevend in het leven staan.”

Deze boodschap van de Heilige Elisabeth van Hongarije, de tweede patrones van onze kerk en patrones van de caritas blijft ook in onze moderne tijd actueel. Zij is en model van zorg voor zieken en armen.

De Kerkfabriek

De bouw van de eerste stenen kerk

De eerste stenen kerk in Alseberg werd gewijd in 1243 op donderdag voorafgaand op het feest van Sint Andries (30 november). De dankviering na 775 jaar heeft dan ook plaats op de eerste zondag volgend op 30 november, dwz op de eerste zondag van de advent.

Er zijn weliswaar geen vaste bewijzen zijn de juiste dag van wijding, maar wel aanvaardbare gissingen.

In de twaalfde eeuw waren er in ons gewest weinig of geen stenen kerken. De meeste parochies rondom Alseberg kwamen tot stand rond 900. In 1155 werd hier een kapel opgericht die in de eerste helft van de dertiende eeuw door een kleine stenen romaanse kerk werd vervangen. Op de tekening van de kerk kan men duidelijk zien hoe ze mogelijk zou kunnen geweest zijn indien het oud zegel van de schepenvank deze kerk voorstelt. Zekerheid hieromtrent is er echter niet.

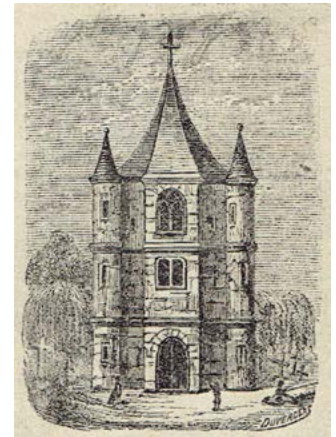
In de 'Geschiedenis van Alseberg' door Constant Theys lezen wij dat het oudste en eerbiedwaardigste beeld in de kerk van Alseberg het genadebeeld is van O.L. Vrouw. In

een dekenaal verslag uit 1654 staat vermeld dat het beeld reeds 400 jaar oud is.

Volgens de overlevering, aangehaald door Sanderus en anderen, werd het omstreeks 1242 geschenken door hertogin Sofia, dochter van de H. Elisabeth van Thüringen van wie zij het erfde en hertog Hendrik van Brabant.

De H. Elisabeth bezat verschillende beelden van Onze-Lieve-Vrouw die zij ontvangen had van de hertogin van Polen, de heilige Hedwigis. Sofia zou vier beelden mee overgebracht hebben in 1242 toen zij huwde met Hendrik II. Zij schonk een beeld in Gravesande (Nederland), Halle, Vilvoorde en Alseberg.

De foto van het beeld van O.L.Vrouw, ontdaan van kroon en mantel, toont de pracht en de kracht van het Romaans-Byzantijnse beeld, eeuwen lang geëerd en vereerd in onze parochie en door de vele bedevaarders. Circa 1200 en hersteld in 1891.

Muzikale verwelkoming door de Koninklijke Brass Band van Alseberg

De Koninklijke Brass Band onder de leiding van WIM STAS zal drie muziekstukken brengen tijdens deze slotviering: bij aanvang, bij de communiegang en de afsluiter op het einde van de misviering.

Zij spelen: Tutanblas (componist Wim Stas), Ave (componist August Deboeck), Beiaardlied (componist Peter Benoit)

De processie en het toneel

Voor de plechtige hoogmis zal er een kleine processie plaats vinden in de kerk met de zangers -klein en groot- van de verschillende koren, de danseresjes en de acteurs uit de toneelvoorstelling over de legende van het ontstaan van de kerk. Zij worden gevolgd door Kardinaal Jozef De Kesel, Deken Raymond Decoster, eredeken Albert Lefebvre en onze parochiepriesters Jos Houthuys en Jan Baert.

Lucie, Maud, Elise, Judith, Erlene., Laurien, Ella, Manou, Hannah, Anna, Nette, Ilona, Elias, Lara, Miriam, Yasmine, Ine, Lobke, Margot en Ines van het Kinder- en Jeugdkoor Harteklop en Samaveda (Jeugdmuziekschool Mierennest, Jan-Niklaasstichting v.z.w.) zingen o.l.v. Gerda Blondeel twee strofen uit “Guadete” (Anonymous, 16de eeuw) en een Maria-lied:

foto: archief Jan Niklaasstichting

*“Maria was geen koningin die heerst vanaf haar troon en geen idool of superstar al was zij wonderschoon.
Maria diende iedereen en hielp waar zij maar kon. Zij gaf de mensen licht en warmte, net zoals de zon.
Ave, ave, ave Maria, ave, ave, Maria ave.”*

De instrumentale begeleiding met alt-fluit wordt verzorgd door Felix Casaer, student master aan de Kungliga Musikhögskolan te Stockholm en student compositie aan het Koninklijk Conservatorium te Antwerpen.

Tijdens de rondgang speelt hij solo op een “voice flute”: El cant dels ocells van Pau Casals Het lied van de vogels bij het verschijnen van het Grootste Licht geboren uit Maria.

(https://en.m.wikipedia.org/wiki/El_cant_dels_ocells)

De Schola Sainnensis brengt twee hymnen passend bij de liturgische viering.

Op de eerste plaats zingen ze het “Ave, Maris Stella” passend bij de eretitel die ook O.L. Vrouw van Alseberg draagt. Later, na het toneel, brengen ze een hymne uit de vespers van de zondagen in de advent: “Creator alme siderum”.

*Ave, maris stella,
Dei mater alma,
atque semper virgo,
felix cæli porta.*

*Sumens illud «Ave»
Gabrielis ore,
funda nos in pace,
mutans Evæ nomen.*

*Solve vincla reis,
profer lumen cæcis,
mala nostra pelle,
bona cuncta posce.*

*Monstra te esse matrem,
sumat per te precem
qui pro nobis natus
tulit esse tuus.*

*Wees gegroet, sterre der zee
gezegende Moeder Gods
en altijd maagd (gebleven)
gelukkige poort des hemels.*

*Door dit Ave aan te nemen
dat Gabriel gesproken heeft
veranker ons in vrede
door te veranderen Eva's naam.*

*Maak een eind aan de kluisters
Breng het licht tevoorschijn bij de blinden
drijf ons kwaad uit
en eis het goede.*

*Toon ons onze moeder te zijn
neem de aan U gerichtte gebeden aan
U, die voor ons uw kind
hebt gedragen*

(dirigent Joachim Kelecom)

*Virgo singularis,
inter omnes mitis,
nos culpis solutos
mites fac et castos.*

*Vitam præsta puram,
iter para tutum,
ut videntes Jesum
semper collætetur.*

*Sit laus Deo Patri,
summo Christo decus,
Spiritu Sancto
tribus honor unus.
Amen.*

*Voortreffelijke maagd
vergeleken met alle anderen zo
zachtmoedig
maak ons, vrij van schulden
zachtmoedig en rein.*

*Waarborg (ons) een rechtschapen
leven
Wijs ons de veilige weg
zodat als we Jezus zien
we ons eeuwig verblijden.*

*Geloofd zij God de Vader
de hoogste eer voor Christus.
En ook aan de Heilige Geest,
de eer komt toe aan één wezen.
Amen*

*O.L. Vrouw Ster der Zee met de kroon geschonken bij de Kroningsfeesten in
1934 met pontificale mis door Kardinaal Van Roey.
De kroon vertoont aan de voorzijde een ster en schip.
De ster schittert met 90 briljanten en diamanten, alle in platina ingezet.
Het scheepje vaart op een zee van blauwe saffierstenen en is zelf
samengesteld uit een groot aantal fonkelende briljanten.
Boven de ster glinstert een vuur gele topaas uit Brazilië van onschatbare
waarde, gift van Koningin Astrid.
(Constant Theys Geschiedenis van Alseberg 1960)*

Als inleiding op het verhaal van de legende brengen jonge balletdanseresjes van het Danscentrum PIROUETTE een engelandansje (klassiek) met als titel: “Haleluja”

Choreograaf is Laura Michiels.

De 6 engeltjes zijn Margot, Arwen, Noor, Lotte, Emma en Ellen.

Foto: archief Pirouette.

Deze maquette van de O.L.Vrouw kerk, een herinnering aan de vroegere Maria processies reed mee in de grote Mariastoot op 1 mei 1988, vooraan op de tractor van Pieter Bergmans.

De Legende

Toneelopvoering bij het altaar.

Een monoloog over de legende van het ontstaan van onze kerk wordt gebracht door de toneelkring De Alsebloem (geregisseerd en uitgevoerd door Theo Hendrickx, tevens docent aan de Orfeus academie). Dit stuk vertelt de legende terwijl acteurs in “Tableaux vivants” het verhaal uitbeelden.

Theo Hendrickx brengt het verhaal aan de hand van het gedicht van Willem Savenberg van 1950 waarin de dichter op zijn manier het deel van het stichtingsverhaal brengt dat het meest tot de verbeelding van de toehoorders spreekt: de verschijning van de Maagd Maria i.p.v. de Engel aan drie Alsebergse zussen.

De tekst werd overgenomen uit de uitgave van Jan Brassine (1997, Kiwanis Beersel, “Onze vijf deelgemeenten beschreven en bezongen”).

De stichtingslegende van de kerk vinden we onder meer in elf schilderijen.

Tien ervan zijn rond 1645 geschilderd door de Brusselse meester Antoon Sallaert. Slechts drie schilderijen zijn nog oorspronkelijk.

Merkwaardig is dat we in de Sint-Piattuskerk te Doornik in een ruim zijkoor toegewijd aan O.L.Vrouw van Alseberg aan de wanden een reeks schilderijen aantreffen die dezelfde legende weergeven.

Over de legende zelf bestaat in het Latijn een tekst geschreven door de superior van het Rode Klooster te Oudergem, Jan Gielemans (1487, archief Staatsbibliotheek Wenen).

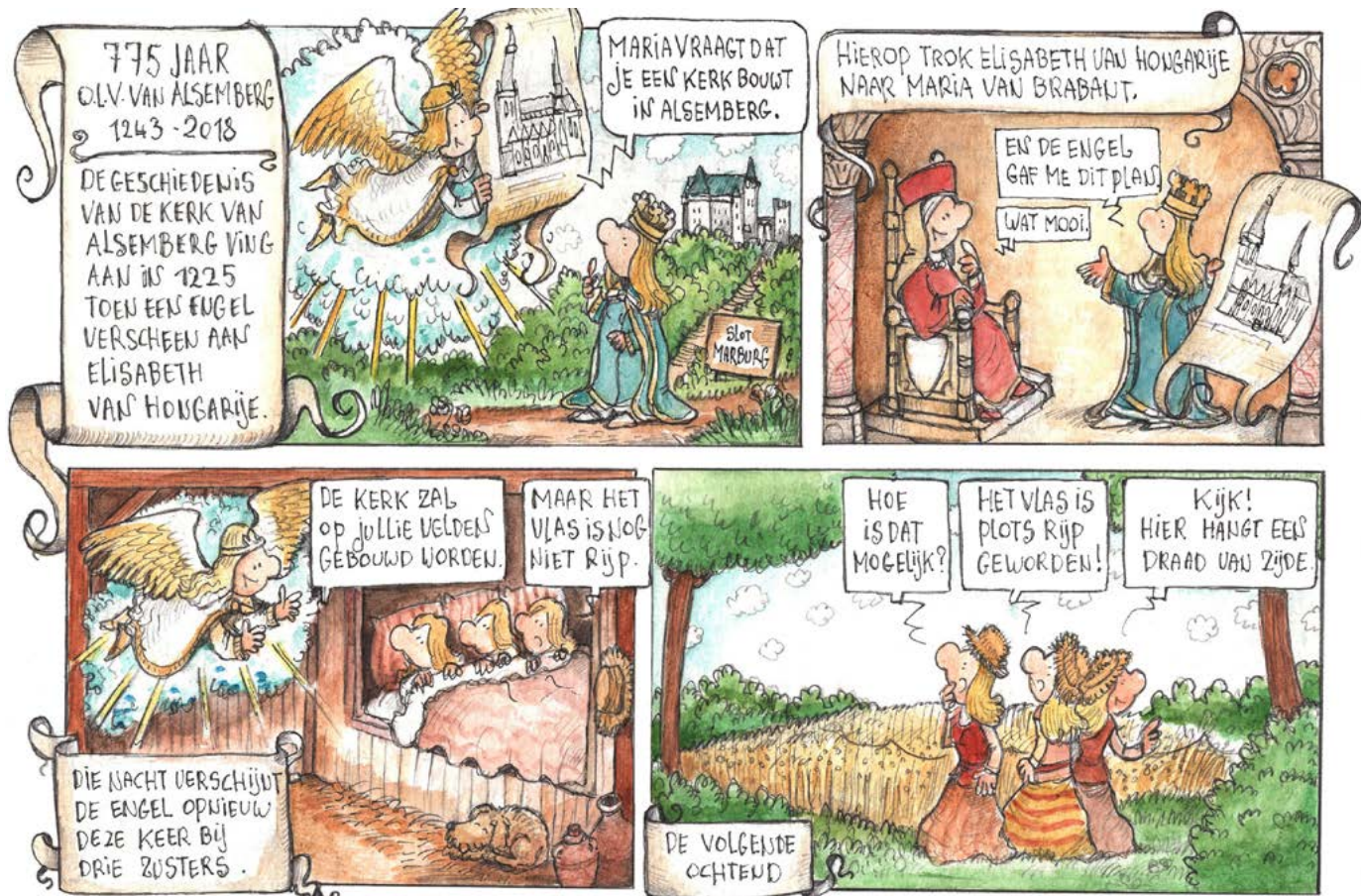
In de brochure 'Onze-Lieve-Vrouwkerk te Alseberg' (nog te vinden in de kerk) kan je een meer uitvoerige uitleg vinden alsook een afschrift van het verhaal van de legende in het oud-Nederlands: "Het geschiet ter eeren van de Gloriose Maget Maria".

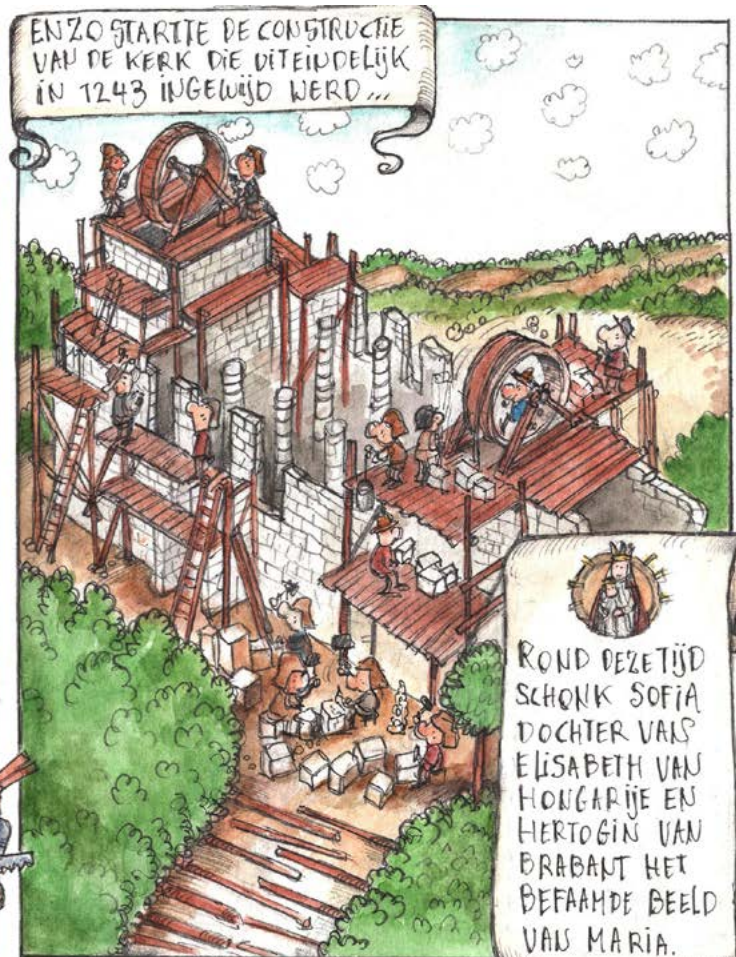
De legende verhaalt dat rond 1230 de H. Maagd een engel zendt naar de heilige Elisabeth die in een droom verzocht wordt naar Brabant te reizen. Ze moet er een kerk voor Onze-Lieve-Vrouw bouwen. Maar waar? Een tweede visioen duidt de vlasakker aan. Kom en zie naar dit prachtig verhaal op doek aan de zijwanden van de kerk zijde kleine ingangdeur aan de grote trap.

Een nieuw stripverhaal

Joris Snaet gekend illustrator en striptekenaar tekende op vraag van de kerkfabriek de legende.

Zang “Creator alme siderum”

Na de toneelopvoering en terwijl de priesters zich naar de sacristie begeven, zingt de Schola Sainnensis als overgang naar de misviering de hymne “Creator alme siderum” uit de Vespers van de eerste zondag van de advent.

*Creator alme siderum,
Aeterna lux credentium
Jesu Redemptor omnium,
Intende votis supplicum.*

*Qui daemonis ne fraudibus
Periret orbit, impetu
Amoris actus, languidi
Mundi medela factus es.*

*Commune qui mundi nefas
Ut expiaries; ad crucem
E Virginis sacrario
Intacta produs victima.*

*Cujus poteatas gloriae,
Nomenque cum primum
Et coelites et inferi
Tremante curvantur genu.*

*Te deprecamur ultima?
Magnum diei Judicem,
Armis supemae gratia;
Defende nos ab hostibus.*

*Virtus, honor, laus, gloria
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paraclito,
In saeculorum saecula.*

*Machtige Schepper van het heelal,
eeuwig licht van de gelovigen,
Jezus, Verlosser van ons allen,
luister naar ons ootmoedig smeekgebed.*

*Opdat het heelal niet zou verloren gaan
door satans listen, zijt Gij,
gedreven door uw liefde,
de wereld komen redden.*

*Om de zonden van de wereld uit te boeten,
trekt Gij, als vlekkeloos offer,
verder naar het kruis
vanuit het heiligdom van de maagd.*

*Uw macht, roem evenals uw naam
waren hier pas openbaar gekend of
hemel- en helbewoners
bogen bevreesd de knie.*

*Wij smeken U tot slot,
grote rechter van de laatste dag,
verdedig ons tegen onze vijanden
door de kracht van uw goddelijke genade.*

*Macht, eer, lof en glorie
aan God de Vader met de Zoon,
alsook aan de heilige Geest
in de eeuwen der eeuwen.*

De plechtige Hoogmis

Kardinaal Jozef Dekesel zal de eucharistieviering, in concelebratie met al de aanwezige priesters, voorgaan en ook de homilie houden.

Wij volgen de liturgie van de eerste zondag van de advent.

De liturgische gewaden hebben de purperen kleur.

Tijdens de misviering zal bij de keuze van de gezangen ook rekening gehouden worden met de viering 775 jaar O.L. Vrouw kerk Alseberg.

De tweede patrones van de Onze-Lieve-Vrouwekerk in Alseberg is een Elisabeth die een leven geleid heeft ten dienste van de Heer en de armen. Niet te verwarren echter met de Bijbelse Elisabeth, moeder van Johannes de Doper.

Nadat haar echtgenoot Hertog van Brabant zijn vader opvolgde, werd zij een voorbeeld voor iedereen die een leidinggevende rol vervult, als een dienst aan de rechtvaardigheid en de naastenliefde en met het oog op het algemeen welzijn.

Elisabeth beoefende ijverig de werken van barmhartigheid. Op vele plaatsen zijn er liefdadigheidsinstellingen, opvanghuizen en verzorgingsinstellingen die haar naam dragen. Een uitspraak van de Heilige Elisabeth verwoordt goed haar innerlijke overtuiging:

“Uw liefde is leven gevend in het leven staan.”

Heeft u gemerkt dat de florale versiering op het altaar en in de kerk met rozen gebeurt? Dit is een verwijzing naar het rozenwonder van Elisabeth van Hongarije-Thüringen

De Heilige Elisabeth is door haar voorbeeldige aanpak van de noodsituaties ook de patrones van de Caritas. In ons land maar ook elders in Europa zijn er naar haar voorbeeld vele Hospices of Godshuizen voor de opvang van noodlijdenden en pelgrims gebouwd, de voorlopers van onze ziekenhuizen en woonzorgcentra. De patrones Elisabeth was dus een echte voorloper van wat nu de mantelzorg heet.

Tijdens de mis zullen de koren “de Antiphona prima ex Officio de la Elisabeth” zingen ter ere van de H. Elisabeth.

Guy Partous maakte kennis met deze antifoon “Laetare” bij een bezoek aan het Schloss Goseck 20 jaar geleden.

Het kerkkoor van Alseberg was uiteraard geïnteresseerd om de partituur te bekomen. Na een zoektocht en de bemiddeling van de onderzoekster Suzanne Ansorg bij componist Vitus Heller in Parijs, die de melodie bewerkte kreeg het Sint Ceciliakoor de toelating onder bepaalde voorwaarden om deze hymne te mogen zingen alsook het lied “ Concinat ecclesia celebri memoria Elisabeth hodie...”

De kerkkoren Sint Cecilia van Alseberg en Beersel samen met de koorklas van de Orfeus academie onder leiding van Monika Hagemann.

Tijdens de misviering worden de volgende liederen gezongen:

Koor: Intrede lied “ Laetare”.

Allen: Kyriale uit Zing Jubilate nr 34. Heer Ontferm U.

Allen: Tussenzang uit Zing Jubilate 105, strofe 1, 2 en 3. “Omdat Hij niet ver wou zijn”.

Koor: Offerandelied “ Concinat ecclesia”

Allen: Heilig Heilig uit Zing Jubilate nr 34.

Allen: Onze Vader

Allen: Lam Gods uit Zing Jubilate nr 34.

De Brass Band speelt tijdens de Communie uitreiking.

Allen: Slotlied uit Zing Jubilate “Verhef uw hart” nr 117 strofe 1, 2, en 3.

Zegening van de gedenksteen “ 1243-2018 of 775 jaar O.L. Vrouw kerk te Alseberg” door Kardinaal Jozef Dekesel

“Ite Missa est” en zegen

Dankwoord door federatiepastoor Jos Houthuys

Uitnodiging receptie door lector

Als slot: Beiaardlied van Peter Benoit door de Brass Band.

De weergaven hierna werden overgenomen uit Zingt Jubilate. Met dank.

34 KYRIALE IV

E.B. Van Eeckhout

HEER. ONTFERM U

Musical score for 'HEER. ONTFERM U' in G major, 4/4 time. The score is written on a single treble clef staff. It consists of six lines of music. The first line is marked 'Koor' and 'Allen'. The lyrics are: 'Heer, ont-ferm U. Heer, ont-ferm U.' The second line is also marked 'Koor' and 'Allen'. The lyrics are: 'Heer, ont-ferm U. Chris-tus, ont-ferm U.' The third line is marked 'Koor' and 'Allen'. The lyrics are: 'Chris-tus, ont-ferm U. Chris-tus, ont-ferm U.' The fourth line is marked 'Koor'. The lyrics are: 'Heer, ont-ferm U. Heer, ont-ferm U.' The fifth line is marked 'Allen'. The lyrics are: 'ferm U. Heer, ont-ferm U.'

HEILIG

Musical score for 'HEILIG' in G major, 4/4 time. The score is written on a single treble clef staff. It consists of six lines of music. The first line is marked 'Allen'. The lyrics are: 'Hei-lig, hei-lig, hei-lig de Heer, de God der' The second line is marked 'Allen'. The lyrics are: 'he-mel-se mach-ten! Vol zijn he-mel en aar-de' The third line is marked 'Allen'. The lyrics are: 'van uw heer-lijk-heid. Ho-san-na in den ho-ge.' The fourth line is marked 'Allen'. The lyrics are: 'Ge-ze-gend Hij die komt in de naam des He-ren.' The fifth line is marked 'Allen'. The lyrics are: 'Ho-san-na in den ho-ge.'

Onze Vader

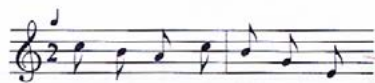
On - ze Va - der, die in de he - mel zijt, uw
naam wor - de ge - hei - ligd, uw rijk ko - me, uw wil ge -
schie - de op aar - de zo - als in de he - mel.
Geef ons he - den ons da - ge - lijks brood en ver -
geef ons on - ze schul - den, zo - als ook wij ver - ge - ven aan
on - ze schul - de - na - ren, en breng ons niet in be -
proe - ving maar ver - los ons van het kwa - de.

LAM GODS

Koor
Lam Gods, dat weg - neemt de zon - den der we - reld,
Allen Koor
ont - ferm U o - ver ons. Lam Gods, dat weg - neemt de
Allen
zon - den der we - reld, ont - ferm U o - ver ons.
Koor
Lam Gods, dat weg - neemt de zon - den der we - reld,
Allen
geef ons de vre - de.

105 OMDAT HIJ NIET VER WOU ZIJN

t./H. Oosterhuis m./B. Huijbers

1. Om- dat Hij niet ver wou zijn

is de Heer ge- ko- men.

Mid- den in wat men- sen zijn,

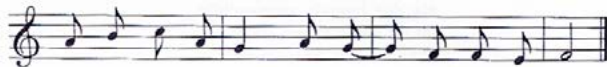

heeft Hij wil- len wo- nen.

Refrein

Mid- den on- der u staat Hij die gij niet kent.

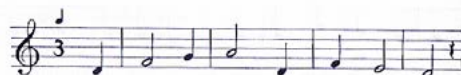

Mid- den on- der u staat Hij die gij niet kent.

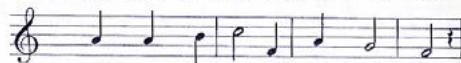
2. 't Woord kwam in de duisternis, 4. Wilt daarom elkander doen
licht werd aangegeven. alle goeds geduldig.
Maar wie weet dat Hij het is Weest elkaar om zinnentwil
die de mens doet leven. niets dan liefde schuldig.
3. God van God en licht van licht 5. Weest verheugd, van zorgen vrij :
aller dingen hoeder God die wij aanbidden
heeft een menselijk gezicht, is ons rakelings nabij
aller mensen broeder. wonend in ons midden.

117 VERHEFT UW HART

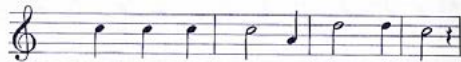
t./H. Oosterhuis m./Oud Kerklied

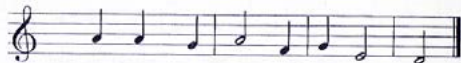
1. Ver- heft uw hart, weest wel- ge- moed.

ver- hoopt de dag die daagt voor- goed.

Ge- denkt de Heer en zijn ver- bond

242

in woord en brood, tot- dat Hij komt.

2. Totdat Hij komt, bestaan wij hier,
wakend en wetend dag noch uur,
elkander dragend in geloof,
Gods woord verwachtend van omhoog.
3. Heer God, die immer komen zult
in dood en mensennoed gehuld,
geef dat wij U vandaag verstaan,
troostend elkander in uw naam.

Rouwcentrum Jan PARTOUS

Alsebergsteenweg 1001 · 1652 Alseberg · Tel 02 325 10 96 · Gsm 0494 18 85 71
www.partous.net · info@partous.net

KRIJMERIE

KWADEPLAS

Kwadeplasstraat 32
Sint-Genesius-Rode

Gsm 0494 188 571 & 0483 056 777

De initiatiefnemer van de feestelijkheden 775 jaar O.L. Vrouw kerk was de kerkfabriek van O.L. Vrouw Alseberg. Zij kon onmiddellijk rekenen op de steun van de parochieploeg en de kerkwachters, het team dat voor de bloemen zorgt, de lectoren samen met vele vrijwilligers actief in onze kerk, dirigenten en organisten, het Danscentrum Pirouette, Het Heemkundig Genootschap van Witthem, de K.V.L.V, de Brass Band Alseberg, de Sint Ceciliakoren van Alseberg, Beersel en de Orfeus-academie, het Kinder- en jeugdkoor Harteklop en Samaveda van de Jan Niklaasstichting, De Alsebloem en haar regisseur, de Schola Gregoriana Sainnensis, het gemeentebestuur, de leden van de kerkraad en onze beide parochiepriesters van de pastorale zone.

v.u.: De Kerkfabriek O.L.V. Alseberg, Witteweg 20, Alseberg - De foto's zijn behoudens anders aangegeven © hugo casaer